

Uniunea Social Liberală

Viziunea privind

MEDIUL

UNIUNEA SOCIAL LIBERALĂ

ROMÂNIA 2020

DEZVOLTARE DURABILĂ. RESPECT PENTRU MEDIU.

VIZIUNEA USL PRIVIND MEDIUL

**MEDIUL ESTE PRIETENUL NOSTRU. DORIM SĂ NI-L FACEM
DUȘMAN?**

SITUAȚIA ACTUALĂ

În România, protecția mediului continuă să fie o preocupare marginală, prezentă adesea în discursul public, dar lipsită de consistență oprindu-se la etapa constrângerilor fără a propune un concept viabil și cu specific național. O viziune modernă în ceea ce privește mediul trebuie construită plecând de la realitatea că sistemele socio-umane se pot dezvolta doar în condițiile în care resursele regenerabile și neregenerabile ale planetei vor permite aceasta. Mediul reprezintă în primul rând un bazin de resurse și abia apoi un depozit al deșeurilor activității umane, de aceea politica în domeniul mediului este în același timp o politică suport pentru toate celelalte politici publice.

Există încă falsa impresie că grija față de spațiul natural care ne înconjoară este un apanaj al societăților bogate. Nimic mai fals și mai neeconomic! Ea este și trebuie să fie o prezență activă și în conștiința societăților aflate în dificultate sau care, asemeni României, încearcă să recupereze decalajul care le separă de țările dezvoltate. Un management eco al acestor societăți reprezintă o șansă suplimentară de a avansa și de a se alinia standardelor pe care începutul mileniului trei le impune. Această “grijă față de mediu” reprezintă de fapt grija față de “bunăstarea omului”.

Deși are un cadru legislativ și un sistem instituțional de bază necesare soluționării provocărilor de mediu, ROMÂNIA NU PARE SĂ CONȘTIENȚIZEZE OPORTUNITĂȚILE PE CARE LE OFERĂ ECO-GUVERNAREA. Actuala putere este mult prea prinsă în calcule contabilești și indicatori macroeconomici pentru a putea cunoaște realele probleme ale societății și mai ales a identifica soluții sustenabile.

Chiar și acele politici declarate a fi de mediu, precum, taxa de primă înmatriculare sau programul de reabilitare termică a locuințelor au de fapt un scop de natură economico-financiară – să aducă mai mulți bani la buget și să susțină sectorul construcțiilor.

PROTECȚIA MEDIULUI ESTE ÎN ACEST CAZ UN PARAVAN ÎN SPATELE CĂRUIA SE ASCUND INEFICIENȚA ȘI INCOMPETENȚA ACTUALEI GUVERNĂRI.

Peste tot în Uniunea Europeană, „ECONOMIA VERDE” este un concept ce prinde tot mai mult contur și se transformă într-un motor al dezvoltării. În România însă, guvernul PDL nu a făcut nimic pentru a stimula motorul economic, deși investițiile de tip eco reprezintă o excelentă oportunitate.

O „economie verde” generează locuri de muncă și reduce cheltuielile publice. SPECIALIȘTII EUROPENI ESTIMEAZĂ CĂ „INVESTIȚIILE VERZI” VOR ADUCE LA NIVELUL UE APROXIMATIV 10 MILIOANE DE LOCURI DE MUNCĂ PÂNĂ ÎN 2020, IAR ROMÂNIA NU ÎȘI PERMITE SĂ RĂMÂNĂ ÎN AFARA ACESTEI REALITĂȚI.

Când locurile de muncă se reduc, când prețurile cresc dramatic, când veniturile populației sunt tăiate, soluția nu este aceea de a aștepta revenirea piețelor externe, de a împrumuta în permanență bani și de a alimenta cu fonduri publice doar clientela politică, așa cum face guvernarea Băsescu-Boc.

Orice guvern responsabil are datoria de a găsi soluții; soluții sustenabile și nu paliative care conduc în final la sărăcirea populației, la degradarea societății și la dezechilibre sociale majore.

ÎNCURAJAREA „INVESTIȚIILOR VERZI” ESTE O SOLUȚIE CE SUSȚINE DEZVOLTAREA, O DEZVOLTARE DURABILĂ. Ea stimulează economia, conduce la crearea de noi locuri de muncă și permite atât populației, cât și sistemului public să cheltuiască mai puțin pentru încălzire, pentru electricitate, transport etc. Ignorând această oportunitate, actuala putere refuză practic să ofere românilor venituri mai mari, eșuează în colectarea bugetară și distruge în loc să protejeze mediul înconjurător.

PROTECȚIA MEDIULUI REPREZINTĂ UN DOMENIU VITAL, CU PUTERNIC IMPACT SOCIAL, DEOARECE REUȘEȘTE SĂ ACOPERE ȘI SĂ REZOLVE O PROBLEMĂ MAJORĂ A ROMÂNIEI: OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ într-o manieră concretă și lucrativă. De exemplu, deschiderea fronturilor de lucru pentru decontaminarea sit-urilor poluate istoric/recent creează locuri de muncă, oferă acces la cercetare de înaltă clasă, atrage investiții și în același timp, asigură o stare bună de sănătate populației și mediului.

USL SUSȚINE IMPLICAREA CÂT MAI ACTIVĂ, ATÂT A STATULUI, CÂT ȘI A SOCIETĂȚII CIVILE ȘI A MEDIULUI ECONOMIC ÎN TOT CEEA CE ÎNSEAMNĂ CONSERVAREA ȘI PROTEJAREA NATURII, DEZVOLTAREA SPAȚIILOR VERZI, REDUCEREA POLUĂRII, PROMOVAREA TEHNOLOGIILOR CURATE ETC.

Facem asta nu numai pentru a ne înscrie într-o serie de standarde europene și mondiale, ci pentru că mediul are un impact teribil asupra vieții fiecăruia dintre noi. Oamenii nu sunt stăpânii suverani ai planetei și ai naturii. Facem parte dintr-un ecosistem pe care trebuie să îl respectăm și să nu îl bulversăm, pentru că se poate întoarce împotriva noastră.

Orice intervenție în domeniul mediului, trebuie să privească două aspecte primordiale:

1. asigurarea protecției sociale
2. creșterea economică bazată pe respectul față de mediu

Progresul înseamnă multiplicarea nevoilor și satisfacerea acestora, iar societatea românească este, după dezastrul guvernării PDL, în plină suferință și nevoi. O schimbare fundamentală de perspectivă, care să scoată țara din letargia în care a fost adusă este mai mult decât necesară. Întrebarea este: Până unde mergem? Care este limita? Riscăm viitorul copiilor noștri? Nu putem face acest lucru.

Trebuie să fim responsabili nu doar pentru prezent, ci și pentru viitor.

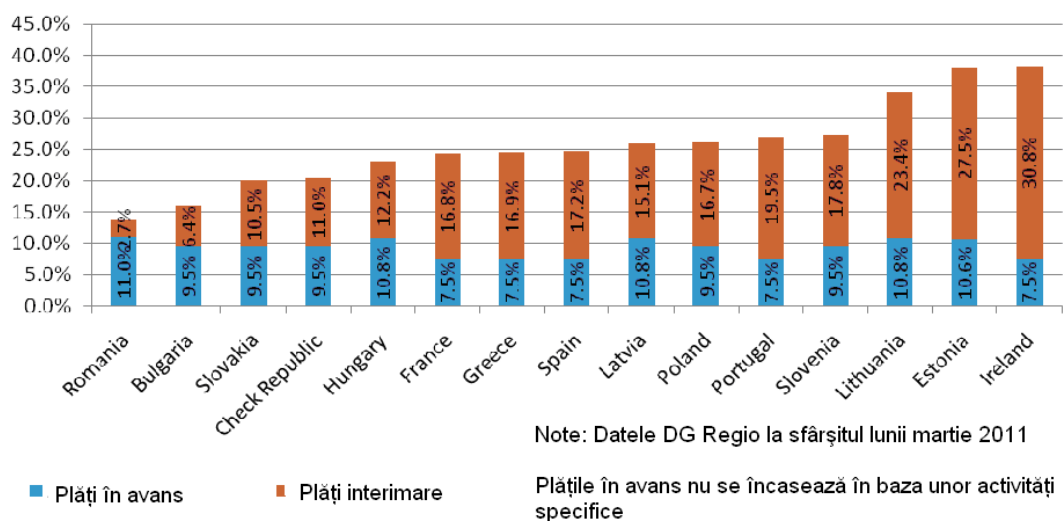
Aceasta înseamnă că trebuie să avem grijă de mediul înconjurător.

CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII ÎNSEAMNĂ LOCURI DE MUNCĂ BINE PLĂTITE, VENITURI CARE SĂ ASIGURE UN TRAI DECENT, ACCES LA SERVICII SOCIALE DE CALITATE, DAR MAI ÎNSEAMNĂ ȘI O VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ, ÎNTR-UN MEDIU PRIETENOS.

Investițiile pentru protecția mediului nu sunt facile, mai ales într-o perioadă de criză economică. Totuși, România dispune de importante fonduri europene pe care nu reușește să le atragă. Se recurge în special la fondurile naționale, a căror cheltuire este mai puțin strictă, ieșind de sub supravegherea atentă a Uniunii Europene, în vreme ce banii europeni rămân de la an la an nefolosiți.

Sumele strânse de Administrația Fondului de Mediu (AFM) sunt utilizate în procente ce variază între 19% și 39%. Pentru POS Mediu rata actuală de absorbție este de circa 7% (și 1,9% de plăți reale).

Figura 4.5 Stadiul Absorbției Fondurilor Structurale în Statele Membre Selectate

AFM a concentrat 64% din finanțări pe doar două categorii de proiecte:

- programul Rabla cu 40,43% – în esență un program de sprijinire a industriei auto;
- lucrările de prevenire, înlăturare și diminuare a efectelor produse de fenomenele meteo cu 24,27% – program nespecific.

Categoriile de finanțare specifice chiar scopurilor AFM (așa cum au fost stabilite în perioada 2007-2010) precum B (reducerea impactului asupra atmosferei, apei și solului), I (administrarea ariilor naturale protejate), H (conservarea biodiversității) și N (împădurirea terenurilor degradate situate în zonele deficitare în păduri, stabilite în condițiile legii) au adunat doar 3,89% din finanțările alocate în perioada 2007-2010.

Și în acest domeniu, practica guvernului Băsescu-Boc a fost aceea de a direcționa banii publici spre clientela de partid. Fondurile au fost alocate pe criterii politice, fiind susținute obiective irelevante și neoportune cum ar fi spații verzi în mediul rural, în condițiile în care, mai ales aglomerările urbane sunt cele care sunt deficitare la acest capitol.

Pentru 12 dintre cele 21 de linii de finanțare ale AFM nu au fost deschise sesiuni de depunere a proiectelor în 2009 și 2010!

PENTRU LINIILE DE FINANȚARE DESCHISE, RATA DE FINANȚARE A PROIECTELOR DEPUSE ESTE FOARTE MICĂ. Toate acestea arată o incapacitate instituțională și managerială extremă (obiectivele sunt ratate în proporție de peste 70%).

Cel puțin la fel de grav este că între prioritățile strategice și alocările financiare nu există o concordanță. Din ignoranță, lipsă de responsabilitate sau incompetență, această realitate nu reprezintă un motiv de îngrijorare conform declarațiilor reprezentanților MMP.

Ca rezultat, România se află în fața aceluiași provocări de mediu. ACESTE SUNT MAJORE ÎN SPECIAL ÎN CAZUL APEI POTABILE ȘI AL APELOR UZATE CE NECESITĂ LUCRĂRI DE INFRASTRUCTURĂ, esențiale pentru bunăstarea populației și activitatea economică. Gravitatea situației capătă o dimensiune concretă dacă se are în vedere că:

- DOAR UNUL DIN DOI ROMÂNII ARE ÎN PREZENT ACCES LA APĂ POTABILĂ ȘI MAI PUȚIN DE JUMĂTATE DIN POPULAȚIE (43,7%) ESTE CONECTATĂ LA SISTEMUL DE CANALIZARE (prin comparație cu este media UE de 70%);
- CALITATEA NECORESPUNZĂTOARE A AERULUI (ÎN SPECIAL POLUAREA CU PARTICULE) – o cauză majoră a îmbolnăvirilor respiratorii – este cu 1,5 mai mare decât media UE;
- Peste o treime din zonele agricole ale țării sunt desemnate ca fiind ZONE VULNERABILE LA POLUAREA CU NITRAȚI, ceea ce reprezintă o problemă în plus pentru resursele de apă;
- CANTITATEA MARE ȘI NIVELUL SCĂZUT DE RECILCARE A DEȘEURILOR MENAJERE (de 2,5 ori mai puțin decât media UE calculată per capita), comparativ cu țintele impuse prin Tratatul de aderare;
- Amenințări majore la adresa biodiversității.

Din punct de vedere instituțional și al atribuțiilor, situația chiar s-a înrăutățit odată cu apariția responsabilității comune de implementare a noului Program Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii (PNDI) pentru 2011-2013, aprobat cu finanțare de stat, menit să suplimenteze finanțarea UE și să accelereze investițiile în infrastructura apelor.

ACEASTĂ RESPONSABILITATE APARTINE MMP ȘI MINISTERULUI DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI (MDRT). Implementarea PNDI, aflat într-un paralelism parțial cu POS Mediu, va conduce nu doar la suprapunerea atribuțiilor între cele două ministere (în absența unei separări clare a intervențiilor acestora cel puțin la nivel teritorial), ci și la încărcarea suplimentară a bugetului de stat.

Programul va crește volumul de activitate a acelor instituții care, în prezent, nu reușesc să ofere rezultatele scontate în cadrul POS Mediu și POR.

Imaginea globală a sistemului instituțional oferă de multe ori consistență teoriei formelor fără fond. **SECTORUL ESTE SUPRAÎNCĂRCAT DEOARECE LUCREAZĂ PE O GAMĂ LARGĂ DE PROGRAME, ÎN CARE TOTUL REPREZINTĂ O PRIORITATE, IAR REZULTATELE SUNT SLABE,** în special în domeniile care ar trebui să conteze cel mai mult: de exemplu, utilizarea fondurilor UE pentru sporirea accesului populației României la alimentare cu apă potabilă și canalizare, protecția surselor de apă potabilă de mare adâncime împotriva poluării și a epuizării, reducerea efectelor inundațiilor și gestionarea eficientă a acestor situații, precum și pentru conservarea și protejarea resurselor biodiversității.

Una dintre cele mai grave situații se înregistrează în domeniul valorificării unităților aferente cantității atribuite de emisii de **GAZE CU EFECT DE SERĂ** (GES) de

care România dispune în surplus. Această sursă majoră de resurse financiare pentru programe de mediu a fost parțial ratată prin devalorizarea lor masivă în 2009 și 2010, iar în 2011 ESTE COMPLET RATATĂ PRIN DECIZIA RECENTĂ LA NIVELUL ONU DE SUSPENDARE A ROMÂNIEI DE LA TRANZACȚIONAREA SURPLUSULUI DE CERTIFICATE DE EMISII DE GES PE PIAȚA INTERNAȚIONALĂ. MOTIVUL ESTE UNUL FOARTE SIMPLU: INCAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ A ANPM SI MMP COMBINATĂ CU INTERESELE MESCHINE ALE LIDERILOR PDL. În cifre, aceste pierderi înseamnă peste 1 miliard de euro prin scăderea valorii de piață a certificatelor și încă 600 milioane de euro prin suspendarea la tranzacționare. Aceste pierderi se încadrează ca valoare la categoria „subminarea siguranței naționale”, puține alte domenii putându-se lăuda cu astfel de „performanțe”.

DESFIINȚAREA AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU ARII PROTEJATE și incapacitatea instituțională au dus la o subfinanțare masivă și probleme în accesare de fonduri din POS Mediu, probleme cronice în sistemul de atribuire de custodii pentru arii protejate și lipsa unei Strategii Naționale pentru Biodiversitate. Acestor probleme li se adaugă presiunea economică constantă combinată cu ilegalități generatoare de cazuri de infringement.

O problemă la care actuala guvernare este extrem de deficitară este aceea a CONSULTĂRII PUBLICE. Practic, dialogul social a fost desființat. Acest lucru a generat coagularea întregii comunități neguvernamentale cu preocupări în domeniul protecției mediului împotriva practicilor autorităților de mediu. Această nemulțumire s-a concretizat prin declarația adoptată în 2010 la finalul FORUMULUI ONG-URILOR DE MEDIU, semnată de aproximativ 75 organizații, care au atras atenția asupra faptului că „Guvernul României susține prioritățile de dezvoltarea durabilă doar declarativ, cu acte normative inaplicabile ori cu nesfârșite strategii și planuri de acțiune nematerializate”, sabotând astfel dezvoltarea durabilă.

USL CONSIDERĂ CĂ PROTECȚIA MEDIULUI TREBUIE SĂ FIE O PRIORITATE PENTRU ORICE GUVERN CARE GÂNDEȘTE ȘI ACȚIONEAZĂ ÎN PERSPECTIVĂ. CALITATEA MEDIULUI DIN ROMÂNIA ESTE DEZASTRUOASĂ, IAR ACEASTĂ STARE DE FAPT NU MAI POATE FI IGNORATĂ.

Suntem decizi să acționăm pentru că vrem un mediu mai sănătos pentru noi și pentru generațiile viitoare. Mediul este cea mai valoroasă resursă și ea trebuie respectată, îngrijită și utilizată cu responsabilitate.

PRINCIPII FUNDAMENTALE

Pornim de la necesitatea unui echilibru, armonii și compatibilități între componentele economice, ecologice și socio-culturale ale dezvoltării durabile. Cele 10 principii rezultate nu au însă un caracter limitativ, ele fiind formulate astfel:

- promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale omului, inclusiv **DREPTUL LA UN MEDIU SĂNĂTOS ȘI CURAT**;
- solidaritatea în interiorul generațiilor și între generații, în special în ceea ce privește **UTILIZAREA RESURSELOR ȘI CAPITALULUI NATURAL**;
- cultivarea unei societăți deschise și democratice;
- informarea și implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional;
- implicarea mediului de afaceri și a partenerilor sociali;
- coerența politicilor și calitatea guvernării la nivel local, regional, național și global;
- integrarea politicilor economice, sociale și de mediu prin evaluări de impact și consultarea factorilor interesați;
- utilizarea cunoștințelor moderne pentru asigurarea eficienței economice și investiționale;
- precauția în cazul informațiilor științifice incerte;
- aplicarea principiului "**POLUATORUL PLĂTEȘTE**".

Obiectivul major în domeniul protecției mediului și dezvoltării durabile pentru perioada următoare îl constituie *transformarea economiei naționale într-o economie prietenoasă mediului, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții și să asigure dezvoltarea unui model de societate prosperă, eco-solidară.*

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Atunci când vorbim de dezvoltare, dar mai ales de medii obiectivele se stabilesc pe termene mult mai lungi decât în alte domenii. Cele deja asumate la nivel național și internațional formează baza de plecare a soluțiilor și măsurilor propuse de USL prin acest program.

OBIECTIVUL EXPRES AL SOLUȚIILOR ȘI MĂSURILOR PROPUSE ESTE CA ÎN CIUDA ÎNTÂRZIERILOR ACUMULATE SĂ FIE RESPECTATE URMĂTOARELE TERMENE ASUMATE PRIN STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ (SNDD):

- **ORIZONT 2013:** Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE.
- **ORIZONT 2020:** Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- **ORIZONT 2030:** Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile

(1) CREȘTEREA CAPACITĂȚII STATULUI DE APLICARE A POLITICILOR DE MEDIU

ACTIUNI PRINCIPALE:

- Corelarea tuturor programelor, planurilor și strategiilor sectoriale, regionale și naționale la nivelul obiectivelor și direcțiilor de acțiune privind mediul;
- Scurtarea termenelor de avizare și autorizare pentru investițiile verzi fără o diminuare a calității actului administrativ;
- Unificarea Gărzii de Mediu cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului;
- Deschiderea unei Linii Verzi în relația cu societatea civilă și o atitudine proactivă la nivelul autorităților;
- Continuarea politicii de descentralizare prin transferul unei părți din activitatea de reglementare și control către autoritățile locale (județ sau regiune).

1. CUM ÎNTĂRIM CAPACITATEA STRATEGICĂ

Introducerea în programele de dezvoltare economico-socială a obiectivelor conținute în SNDD, axate pe următoarele șapte domenii prioritare:

- Schimbările climatice și energia curată;
- Transport durabil;
- Producție și consum durabile;

- Conservarea și gestionarea responsabilă a resurselor naturale;
- Sănătatea publică;
- Incluziunea socială, demografia și migrația;
- Sărăcia globală și provocările dezvoltării durabile.

La acestea se adaugă următoarele domenii inter și trans-sectoriale:

- Educația și formarea profesională;
- Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea.

La nivel național: **COORDONAREA SNDD CU PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI** (PNAPM) pe de o parte, precum **ȘI CU PLANUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE 2007-2013** (PND) și **CADRUL STRATEGIC NAȚIONAL DE REFERINȚĂ** (CSNR).

LA NIVEL SECTORIAL ȘI REGIONAL: coordonarea SNDD și PNAPM cu Programul Național de Reformă (PNR), Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR), Planul Național de Management al Apelor (PNMA), Planul de Acțiune pentru Tehnologiile de Mediu (PATM România), Planului de Management Forestier (PMF), Politica și Strategia Națională de Dezvoltare privind Pădurile (PSNP), Strategia și Planul de Acțiune privind Managementul Deșeurilor din România (care trebuie revizuite), Strategia Energetică pentru perioada 2011-2035.

O atenție specială trebuie acordată Programului Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii (PNDI), aprobat cu finanțare de stat, menit să suplimenteze finanțarea UE și să accelereze investițiile în infrastructura apelor.

Responsabilitatea privind implementarea PNDI aparține Ministerului Mediului și Pădurilor (MMP) și Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT). În

practică, acest program prezintă paralelisme semnificative cu POS Mediu și supraîncarcă cu atribuții structura instituțională și așa depășită.

2. CUM ÎNTĂRIM CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ

Ministerul Mediului trebuie să se poziționeze ca generator și integrator al politicilor sectoriale și strategiilor de mediu la nivel național. La acest rol se adaugă cel de control. De asemenea, ministerul trebuie să-și îmbunătățească simțitor calitatea serviciilor publice, în scopul satisfacerii cerințelor cetățenilor.

Măsurile instituționale propuse sunt:

- UNIFICAREA GĂRZII DE MEDIU CU AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI;
- Descentralizarea unor atribuții de reglementare și control de la Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Garda de Mediu la autoritățile locale;
- Revizuirea politicilor de resurse umane:
  - redimensionarea personalului de specialitate pe domenii;
  - retribuirea/stimularea angajaților;
  - reanalizarea programului de instruire a personalului;
  - elaborarea de standarde ocupaționale și evaluarea competențelor personalului care lucrează în domeniu;
- Revizuirea organigramei și stabilirea clară de responsabilități la toate nivelurile, național, regional și local, în vederea stabilirii unei colaborări mai strânse între autorizare și control;
- Clarificarea legislației și simplificarea normelor și procedurilor de aplicare și coordonarea cu celelalte autorități cu rol de autorizare;
- REDUCEREA TIMPULUI DE OBȚINERE A AUTORIZAȚIILOR ÎN INVESTIȚIILE VERZI;

- Eficientizarea circulației informației și scurtarea termenelor de avizare și autorizare prin:
  - Unificarea și interconectarea sistemului de gestiune informatică. Toate entitățile din țară trebuie să raporteze diverse situații cu diferiți indicatori, către entități ale Comisiei Europene. În România, nu există o standardizare și o concordanță a acestor raportări. În fapt, fiecare entitate guvernamentală și-a creat propriul sistem informatic, fără să-și pună problema interconectării acestor sisteme pentru a avea o viziune unitară asupra întregului sistem.
  - Introducerea publicării on-line a planurilor care să fie accesibile tuturor părților interesate.
- Îmbunătățirea SMI (Sistem de Management Informațional);
- Reorganizarea comitetelor inter-ministeriale și revizuirea ROF-ului acestora (ape, păduri, schimbări climatice etc.); reactivarea Comitetului privind integrarea cerințelor de mediu în planurile sectoriale aflate în responsabilitatea altor ministere;
- **DESCHIDEREA UNEI LINII VERZI (DIALOG INSTITUȚIONAL) CARE SĂ PERMITĂ CONTACTUL PERMANENT CU SOCIETATEA CIVILĂ**, în vederea stabilirii unui parteneriat real cu organizațiile neguvernamentale, patronatele și sindicatele.
- **PRELUAREA DE CĂTRE POLIȚIA LOCALĂ A UNOR ATRIBUȚII ALE GĂRZII DE MEDIU.**

(2) FONDURI ȘI STIMULENTE PENTRU POLITICILE DE MEDIU

ACȚIUNI PRINCIPALE:

- Creșterea gradului de absorbție a FONDURILOR EUROPENE și pregătirea POS 2014-2020;
- Revizuirea SISTEMULUI DE COLABORARE ȘI RAPORTARE A DREPTURILOR DE POLUARE ÎN CADRUL PROTOCOLULUI DE LA KYOTO (DISPONIBILULUI DE UNITĂȚI ALE CANTITĂȚII ATRIBUITE SUB PREVEDERILE PROTOCOLULUI DE LA KYOTO);
- IMPOZITAREA DIFERENȚIATĂ corespunzătoare consumului individual;
- Stabilirea de impozite indirecte pentru produse cu impact mai mare asupra mediului;
- Favorizarea INVESTIȚIILOR ÎN TEHNOLOGII NOI ȘI „VERZI”;
- FACILITĂȚI FISCALE OPERATORILOR DIN TURISM care obțin eticheta ecologică;
- Dezvoltarea de capacități de producție pentru energie din surse regenerabile;
- Modificarea legilor Achizițiilor Publice, acordând prioritate ofertelor de produse/servicii etichetate drept “prietenoase cu mediul”.

1. CREȘTEREA CAPACITĂȚII ȘI EFICIENȚEI DE UTILIZARE A INSTRUMENTELOR DEJA DISPONIBILE

Aceasta se poate realiza prin:

- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene și pregătirea POS 2014-2020, precum și a listei de priorități;
- Sprijinirea beneficiarilor pentru absorbția rapidă de fonduri europene de mediu;
- Asigurarea resurselor pentru cofinanțare în cazul fondurilor din POS Mediu. Transparența și reducerea birocrăției sunt condiții obligatorii;
- Redefinirea obiectivelor de finanțare prin Fondul de Mediu prin orientarea lor către prioritățile SDDR;
- Revizuirea sistemului de vânzare a drepturilor de poluare și deblocarea situației în care se află România; Planificarea unei gestiuni corecte a acestei oportunități pe viitor;
- Participarea la constituirea și folosirea instrumentelor financiare conform acordurilor COP15 (Copenhaga) și COP16 (Cancun) privind schimbările climatice.

2. STRATEGIE UNITARĂ PENTRU TAXAREA ÎN DOMENIUL MEDIULUI CONFORM PRINCIPILOR: POLUATORUL PLĂTEȘTE, PREVENȚIEI ȘI PRECAUȚIEI

Pentru o strategie unitară sunt necesare:

- Stabilirea categoriei de taxe referitoare la poluare;
- Consolidarea taxelor pe produs în sectoarele primare;
- Impozitarea diferențiată corespunzătoare consumului individual;
- Stabilirea de impozite indirecte pentru produse cu impact mai mare asupra mediului;

- Introducerea treptată în bilanțul firmelor a capitolelor corespunzătoare eficienței utilizării resurselor;
- Introducerea și monitorizarea colectării unui depozit financiar constituit pentru refacerea mediului la momentul închiderii unei activități.

3. SISTEM DE STIMULENTE CORELAT STRATEGIEI DE TAXARE

Considerăm că stimulentele trebuie aplicate prioritar în:

- Locuri de muncă „verzi” din domenii precum: obținerea de energie din surse regenerabile, eficiență energetică, gestionarea și reciclarea deșeurilor, reabilitarea energetică a clădirilor, cercetare-dezvoltare;
- Favorizarea investițiilor în tehnologii noi și „verzi”;
- Furnizarea de servicii de mediu (de exemplu pădurea furnizează și servicii de mediu în afară de masă lemnoasă);
- Susținerea investițiilor în agricultura ecologică;
- Facilități fiscale operatorilor din turism care obțin eticheta ecologică pentru pensiunile și capacitățile de cazare pe care le dețin;
- Promovarea de produse bancare destinate protecției mediului (credite, garanții etc.) în cadrul unui parteneriat cu Asociația Română a Băncilor.

4. POLITICILE INTEGRATE ÎN PRIVINȚA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR SE ADAUGĂ TAXĂRII ȘI SISTEMULUI DE STIMULENTE

Acestea se traduc prin:

- Promovarea legislației parteneriatului public-privat;
- Achiziții publice ecologice;
- Internalizarea treptată a costurilor de mediu;
- Promovarea producției și consumului durabile prin reducerea impactului asupra mediului în toate etapele ciclului de viață al produselor;

- Dezvoltarea de capacități de producție și transport pentru energie ieftină și nepoluantă din surse regenerabile;
- Susținerea activităților de cercetare și eco-inovare;
- Etichetarea produselor, serviciilor și lucrărilor (eticheta „eco”), cu prioritate a celor de proveniență românească;
- Finanțarea campaniilor de conștientizare și de educare a cetățenilor pentru reducerea consumului;
- Încurajarea reducerii consumurilor energetice prin utilizarea unor tehnologii eficiente energetic, reabilitarea energetică a locuințelor și susținerea utilizării autovehiculelor cu grad redus de poluare.

(3) COMBATEREA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ȘI REFACEREA CALITĂȚII INFRASTRUCTURII CAPITALULUI NATURAL

ACȚIUNI PRINCIPALE:

- Recompensarea investițiilor timpurii în tehnologii de mediu;
- Implementarea pachetului legislativ comunitar „Energie și schimbări climatice”;
- Promovarea transferului intermodal, taxarea autovehiculelor în funcție de emisiile de CO₂, promovarea biocarburanților, sprijin acordat la achiziția unui autoturism eco;
- Reducerea dependenței de precipitații;
- Implementarea unui program de dezvoltare a zonei costiere, protecția și reabilitarea litoralului românesc al Mării Negre
- Realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și a stațiilor de tratare a apelor uzate;
- Aplicarea noii strategii privind protecția împotriva inundațiilor;
- Reabilitarea siturilor contaminate și susținere financiară pentru autoritățile publice locale în astfel de proiecte;
- Introducerea unor tehnologii noi care să protejeze fertilitatea solului;

- Creșterea suprafeței împădurite cu 2,5% din suprafața țării;
- Refacerea perdelelor forestiere de protecție;
- Susținerea de la bugetul statului a cheltuielilor de administrare a pădurilor private cu suprafețe sub 30 ha, inclusiv cheltuielile pentru efectuarea cadastrului forestier;
- Repunerea în funcțiune a Agenției Naționale pentru Arii Protejate;
- Finalizarea cadastrului pentru toate ariile protejate;
- Bugetarea corectă a administrării ariilor protejate inclusiv pentru planurile de management;
- Ecologizarea Deltei și renaturarea suprafețelor scoase din circuit din Delta și Lunca Dunării.

1. CALITATEA AERULUI, RADIOACTIVITATEA ȘI ZGOMOTUL

Măsuri propuse:

- Reducerea intensității carbonului în economie prin recompensarea investițiilor timpurii în tehnologii de mediu;
- Implementarea sistemului comunitar revizuit de comercializare a cotelor de emisie de GES (EU ETS);
- Implicarea autorităților locale în elaborarea strategiilor și a măsurilor pentru reducerea emisiilor de GES în mediul urban; sprijinirea primăriilor pentru înțelegerea mecanismelor; activarea „Pactul primarilor”; diseminarea buneii practici a primăriilor care au deja strategii în domeniu; parteneriat cu ONG-urile care pot asista autoritățile locale în astfel de acțiuni;
- Politici privind reducerea emisiilor de GES pentru sectoarele non ETS, pe baza rezultatelor din Inventarul național al GES;

- Implementarea pachetului legislativ comunitar „Energie și schimbări climatice” în care UE s-a angajat să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 20%, să promoveze energiile regenerabile care să reprezinte 20% din consumul de energie a statelor membre, să crească eficiența energetică cu 20% și să aducă procentul de biocombustibil la 10% din totalul combustibilului utilizat, toate aceste ținte fiind gândite pentru orizontul anului 2020;
- Operaționalizarea și extinderea Sistemului Național de Monitorizare a Calității Aerului și Sistemului Național de Monitorizare a Radioactivității;
- Revizuirea Strategiei Energetice Naționale în conformitate cu Planul de Acțiune privind Securitatea și Solidaritatea Energetică a Uniunii Europene;
- Promovarea producției de energie din surse regenerabile (prin cofinanțări din Fondul de Mediu, creșterea capacității de absorbție de către sistemul energetic național a energiei provenite din astfel de surse);
- Stimularea investițiilor în îmbunătățirea eficienței energetice pe întregul lanț resurse-producție-distribuție-consum și încurajarea proiectelor privind stocarea geologică a dioxidului de carbon;
- Extinderea mecanismelor de stimulare și coerciție și în cazul celorlalți poluanți generați de poluarea industrială mare și de unitățile economice cuprinse în inventarul IPPC (controlul și prevenirea poluării industriale);
- Reducerea emisiilor de GES provenite din transport, fără a afecta mobilitatea cetățenilor, prin promovarea transferului intermodal, taxarea autovehiculelor în funcție de emisiile de CO₂, promovarea biocarburanților; sprijin extins acordat la achiziționarea unui autoturism eco;
- Creșterea eficienței energetice a patrimoniului imobiliar;
- Elaborarea unui studiu privind impactul prețului carbonului în costul vieții cetățeanului; elaborarea de practici de adaptare la schimbările climatice pentru diversele sectoare: Agricultură, Silvicultură, Ape, Sănătate;
- Realizarea unui studiu de impact la nivel național privind schimbările climatice pentru evaluarea vulnerabilităților României și identificarea diferitelor căi de răspuns;
- Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale.

2. GESTIONAREA DURABILĂ A RESURSELOR DE APĂ ȘI UTILIZAREA EFICIENTĂ A POTENȚIALULUI ACESTORA

Măsuri propuse:

- Definitivarea planurilor de amenajare la nivel de bazin hidrografic, inclusiv pentru Lunca Dunării;
- Redimensionarea din punct de vedere hidroenergetic și al capacității de retenție și control pentru unele bazine hidrografice și Lunca Dunării;
- Implementarea unui program de dezvoltare a zonei costiere, protecția și reabilitarea litoralului românesc al Mării Negre, inclusiv prin interzicerea oricăror noi surse de poluare în zona litorală;
- Reducerea dependenței de precipitații;
- Reducerea vulnerabilității la schimbările climatice în special la secetă;
- Atingerea „stării bune” pentru toate cursurile de apă (termen final 2027 conform Directivei Cadru Apa 2000/60/EC), prin:
  - proiecte legate de utilizarea apei ce trebuie abordate integrat (alimentare cu apă – canalizare – epurare):
    - Realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă pentru 80% din populația României;
    - Realizarea rețelelor de canalizare în următoarele etape: pentru 69,1% până la sfârșitul lui 2013, pentru 80,2% până la sfârșitul anului 2015 și 100% până la sfârșitul lui 2018;
    - Realizarea epurării apelor uzate în următoarele etape: pentru 50,5% din populația echivalentă până la sfârșitul anului 2010, pentru 76,7% până la sfârșitul anului 2015 și 100% până la sfârșitul lui 2018.
  - siguranța alimentării cu apă trebuie extinsă la activitățile agricole unde aceasta se suprapune peste siguranța alimentară;
  - asigurarea surselor de alimentare cu apă în zonele deficitare;

- asigurarea alimentării cu apă potabilă la standarde europene prin reabilitarea și/sau modernizarea stațiilor de tratare și a rețelelor de distribuție a apei potabile.

3. DIMINUAREA RISCULUI LA DEZASTRE NATURALE

Măsuri propuse:

- Accelerarea întocmirii Hărților de hazard și Hărților de risc de inundații (termen 2013 conform Directivei 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații);
- Aplicarea noii strategii privind protecția împotriva inundațiilor în care populația trebuie să conviețuiască cu apa;
- Crearea unui cadru stimulativ pentru participarea sectorului privat la managementul riscului la inundații, cu includerea de grupuri profesionale și a populației (informare prin sistemul de asigurări împotriva inundațiilor sau alte facilități economice identificabile);
- Întărirea capacității instituționale la nivel regional și local cu mandate clare suplimentare privind managementul riscului la inundații;
- Impunerea abordării de tip strategic (la nivel de bazin), completată cu cea ecosistemică (necesară protejării și valorificării habitatelor și sistemelor naturale - lunci inundabile, zone umede) și de tip „soft engineering” (măsuri / soluții „naturale” / „prietenoase cu mediul”) prin:
  - Decolmatări;
  - Regularizări de cursuri de apă;
  - Stabilizarea versanților și protecția malurilor;
  - Curățarea cursurilor de apă de diverse deșeuri deversate de populație, inclusiv a cursurilor superioare din zona montană;
  - Eliminarea construcțiilor neautorizate din albia majoră a râurilor;
  - Monitorizarea activităților de recoltare a resurselor minerale (balastiere) din albiile râurilor;

- Monitorizarea calității apelor subterane, în special în zona aglomerărilor urbane și rurale;
- Monitorizarea calității apei de irigat.

4. COMBATAREA DEGRADĂRII SOLULUI

Măsuri propuse:

- Controlul fertilității solului care pierde anual 1,5 milioane tone de humus; introducerea unor tehnologii noi care să protejeze fertilitatea solului;
- Reducerea riscului de eroziune și alunecări;
- Împădurirea terenurilor degradate;
- Combaterea deșertificării și reabilitarea sistemelor de irigații;
- Reducerea poluării chimice din industrie (metale grele, petrol, pulberi) și agricultură (pesticide, îngrășăminte - în special nitrați);
- Ameliorarea siturilor contaminate în vederea reabilitării zonelor poluate și a refacerii mediului.

5. DEZVOLTAREA FONDULUI FORESTIER

Măsuri propuse:

- Conservarea și gestionarea durabilă a pădurilor și a vegetației forestiere, indiferent de regimul de proprietate. Organizarea structurilor teritoriale pentru urmărirea aplicării regimului silvic în toate pădurile, indiferent de forma de proprietate;
- Creșterea suprafeței împădurite cu 2,5% din suprafața țării;
- Creșterea suprafeței pepinierelor forestiere până la atingerea unei capacități suficiente acoperirii din producție internă a necesarului programelor de împădurire;
- Relansarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a pădurilor;

- Refacerea perdelelor forestiere de protecție (ce oferă beneficii pentru agricultură, economie și protecție la fenomenele meteo extreme);
- Gestionarea durabilă a fondului cinegetic național și al celui piscicol din apele de munte;
- Susținerea de la bugetul statului a cheltuielilor de administrare a pădurilor private cu suprafețe sub 30 ha, inclusiv cheltuielile pentru efectuarea cadastrului forestier. Susținerea asociațiilor private de proprietari de pădure, pentru lucrări de împădurire și pentru reabilitarea infrastructurii forestiere;
- Asigurarea resurselor financiare necesare realizării perdelelor de protecție a câmpurilor, căilor de comunicație și așezărilor umane, indiferent de regimul juridic al terenurilor;
- Apărarea integrității fondului forestier național prin perfectarea pachetului legislativ și întărirea măsurilor punitive pentru reducerea tăierilor ilegale de masă lemnoasă.

6. CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII ȘI RECONSTRUCȚIA ECOLOGICĂ

Măsuri propuse:

- Păstrarea patrimoniului genetic necesar ecosistemelor pentru a răspunde eficient la modificările cauzate de schimbările climatice și intervenția umană;
- Repunerea în funcțiune și operaționalizarea Agenției Naționale pentru Arie Protejate;
- Finalizarea cadastrului și planurilor de management pentru toate ariile protejate;
- Identificarea de soluții pentru acordarea sprijinului financiar necesar administrării/custodiilor ariilor protejate;
- Finalizarea bazei de date privind speciile și habitatele de interes comunitar;

- Implicarea reală a autorităților locale în rezolvarea problemelor aferente siturilor din Rețeaua Natura 2000;
- Crearea de instrumente financiare pentru acordarea de compensații proprietarilor care dețin suprafețe de teren în interiorul siturilor protejate;
- **Eco-turism**: încurajarea utilizării potențialului turistic al resurselor de apă și dezvoltarea turismului durabil în parcurile naturale, naționale și în ariile protejate prin promovarea de parteneriate între autoritatea de mediu, autoritatea locală și agenții economici.

7. RENATURAREA DELTEI ȘI A LUNCII DUNĂRII ÎNTR-O ABORDARE INTEGRATĂ CONSTITUIE O PRIORITATE STRATEGICĂ PENTRU ROMÂNIA.

Măsuri propuse:

- Conservarea patrimoniului natural, păstrarea tradițiilor locale și îmbunătățirea condițiilor de viață în Rezervația Biosferei Delta Dunării;
- **Renaturarea suprafețelor scoase din circuitul natural al Deltei și Luncii Dunării**;
- Reducerea braconajului;
- Ecologizarea Deltei: curățarea de gunoaie și deșeuri, amenajarea de rampe de colectare selectivă a deșeurilor, amenajarea locurilor de campare etc.;
- Dezvoltarea **infrastructurii suport** și promovarea turismului;
- Încurajarea **activităților economice cu specific local**;
- Educarea și conștientizarea populației locale și a turiștilor.

(4) SCĂDEREA IMPACTULUI DEȘEURILOR

ACȚIUNI PRINCIPALE:

- Utilizarea de noi materiale pentru ambalare, reciclabile, refolosibile sau biodegradabile;
- Investiții în sisteme de colectare selectivă la nivel local;
- Utilizarea nămolurilor de la stațiile de epurare orășenești și din agricultură pentru fertilizarea terenurilor;
- Utilizarea deșeurilor din construcții în infrastructură;
- Continuarea acțiunilor de valorificare și reciclare a vehiculelor uzate și scoase din uz;
- Utilizarea deșeurilor și ca resursă energetică;
- Transpunerea și implementarea Directivei cadru deșeuri 98/2008;
- Revizuirea Strategiei Naționale și a Planului Național de Gestionare a deșeurilor;
- Elaborarea planurilor de prevenire a deșeurilor;
- Corelarea gestionii deșeurilor cu pachetul „Energie-Schimbări climatice”.

1. REDUCEREA CANTITĂȚILOR GENERATE

Măsuri propuse:

- Reproiectare de produse și ambalaje;
- Utilizarea de noi materiale pentru ambalare, reciclabile, re folosibile sau biodegradabile;
- Completarea indicatorului consum ca etalon al bunăstării cu elementele de responsabilitate față de mediu și impact;
- Promovarea practicilor sustenabile de consum.

2. CREȘTEREA GRADULUI DE COLECTARE ȘI PRELUCRARE A DEȘEURILOR

Măsuri propuse:

- Investiții în sisteme de colectare selectivă la nivel local (doar 49% din populația României beneficiază de servicii de salubritate);
- Dezvoltarea industriei de reciclare (extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor, colectare diferențiată și reciclare);
- Respectarea angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare privind reducerea cantității de deșeuri depozitate;
- Reducerea cantității de deșeuri din agricultură prin compostare, peletizare;
- Utilizarea nămolurilor provenite de la stațiile de epurare orășenești pentru fertilizarea terenurilor;
- Utilizarea deșeurilor din construcții în infrastructură;
- Continuarea și intensificarea acțiunilor (informare, educare, conștientizare, stimulare) pentru atingerea obiectivului de colectare și reciclare a deșeurilor electrice și electronice concomitent cu regândirea

strategiei aferentă acestui sector de colectare, în conformitate cu prevederile directivei revizuite;

- Continuarea acțiunilor de valorificare și reciclare a vehiculelor uzate și scoase din uz;
- Aplicarea corectă a prevederilor Convenției de la Basel și a Regulamentului 1013/2006 privind transportul deșeurilor precum și întărirea controlului acestor transporturi.

3. VALORIFICAREA DEȘEURILOR CA RESURSĂ ENERGETICĂ

Măsuri propuse:

- Colectarea selectivă, schimbarea compoziției deșeurilor și utilizarea celor mai noi tehnologii (toate acestea garantează că investițiile viitoare în sisteme de valorificare energetică a deșeurilor vor fi fezabile din punct de vedere economic).

(5) SISTEM INTEGRAT DE MONITORIZARE A MEDIULUI

PRIN:

- Facilitarea controlului și transparenței în privința calității aerului, apei și solului;
- Asigurarea parteneriatului în zona transfrontalieră pentru monitorizarea și implementarea convențiilor internaționale la care România este parte;
- Corelarea cu instrumentele de intervenție în caz de calamitate conform hărților de risc prin implementarea de sisteme integrate de măsurare și monitorizare a factorilor de mediu (comandă, control și avertizare – SIMMCCA);
- Monitorizarea diferitelor elemente trebuie să conțină o componentă de integrare la nivel ecosistemic și supra-ecositemic (regional, macroregional).

(6) DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORASELOR

PRIN:

- O lege a zonei metropolitane, care sa permită dezvoltarea orașelor în periurban;
- Prezervarea și creșterea suprafeței spațiilor verzi pentru atingerea obiectivului de 26 mp/locuitor;
- Creșterea eficienței energetice (atât a clădirilor cât și a unităților economice care își desfășoară activitatea în mediul urban);
- Promovarea agriculturii periurbane;
- Dezvoltarea în jurul marilor zone urbane a unor spații verzi complexe formate din spații împădurite și lacuri de apă;
- Finalizarea relocării în periurban a operatorilor economici generatori de noxe, zgomot și pulberi;
- Creșterea ponderii transportului în comun, a interconectării sale și facilitarea mijloacelor de transport „verzi”;
- Planificarea amenajării urbane și introducerea în Regulamentul de urbanism a principiilor respectului față de mediu.

(7) ALIMENTAȚIE SĂNĂTOASĂ

PRIN:

- Susținerea unei agriculturi ecologice și a produselor verzi (pentru USL aceasta este o opțiune strategică de dezvoltare pentru România);
- Primatul interesului național în abordarea problematicii organismelor modificate genetic (transgenice) și a utilizării lor (în special ca resursă de hrană). Acesta trebuie completat cu respectarea unor principii generale precum precauția, transparența, fundamentarea științifică și abordarea pe termen lung;
- Unificarea și clarificarea cadrului legal național privind organismele modificate genetic.

(8) EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

PRIN:

- Revizuirea strategiei naționale privind educarea cetățeanului vis-a-vis de problematica de mediu (prin TA –PHARE 2005 există o asemenea Strategie. Lipsește finanțarea pentru revizuirea și punerea ei în practică);
- Cuprinderea în curricula școlară a disciplinelor legate de protecția mediului, biodiversitate și rolul ei, capital natural ca structură suport a dezvoltării etc.;
- Instituționalizarea, în colaborare cu mediul privat, a campaniilor de reciclare;
- Mediatizarea aspectelor și deciziilor de mediu, cu precădere a celor cu impact deosebit pentru sănătatea oamenilor, în vederea creșterii sensibilizării populației la problemele globale și regionale de mediu, precum și la cele naționale și locale;
- Accesul publicului la informația de mediu, consultarea publică și transparența decizională.

(9) EXTINDEREA COOPERĂRII LA NIVEL EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL

PRIN:

- Armonizarea programelor de mediu la nivel transfrontier cu țările vecine, iar în privința Dunării și Deltei - cu toate țările din bazinul hidrografic al Dunării. La acestea se adaugă politicile de mediu aferente bazinului Mării Negre;
- Reînnoirea acordurilor bilaterale cu statele vecine;
- **Poziție explicită a României la nivel european și global**, în special în problemele care o afectează în mod direct. Această poziție trebuie să fie fundamentată de interesul național și angajamentele asumate în calitate de stat membru al UE și ONU;
- **Participarea activă la dezbaterile de la nivel internațional și european** privind politicile de mediu, în special a celor în domeniul adaptării la efectele schimbărilor climatice, cu susținerea intereselor României, ținând seama de circumstanțele naționale.
- Reevaluarea resurselor și oportunităților României, odată cu adoptarea obiectivelor Strategiei 2020, pentru a putea influența deciziile europene în domeniul mediului și resurselor. România, plasată pe locul șapte ca mărime între statele Uniunii Europene trebuie să devină un factor de influență asumându-și mediul ca o componentă a profilului de țară.

***

ÎN PRIVINȚA PROIECTULUI DE EXPLOATARE A AURULUI ȘI ARGINTULUI DE LA ROȘIA MONTANĂ, USL CONSIDERĂ CĂ MAI ÎNAINTE DE ORICE DISCUȚIE CU PRIVIRE LA ÎNCEPEREA EXPLOATĂRII ESTE OBLIGATORIE CLARIFICAREA, ATÂT DE CĂTRE AUTORITĂȚILE STATULUI ROMÂN CÂT ȘI DE CĂTRE COMPANIA CARE A PROPUȘ ACEST PROIECT, A URMĂTOARELOR ASPECTE:

1. **Desecretizarea contractului RMGC cu statul român.** În afară de situația cetățenilor români din zonă sunt implicate resurse importante ale statului – mediu, patrimoniu istoric și cultural, zăcăminte minerale, și toate acestea sunt relevante pentru dezbateră subiectului.
2. **Realizarea unei evaluări independente cu privire la beneficiile și costurile implicate pentru statul român,** în ce privește crearea locurilor de munca, rolul și poziția părții române, precum și beneficiile financiare reale. Reindustrializarea și crearea de locuri de munca reprezintă o prioritate pentru USL dar cu o analiză corectă și transparentă a costurilor și beneficiilor pe termen mediu și lung.
3. **Realizarea unei analize independente cu privire la interesele reale ale persoanelor și companiilor care vor să investească la Roșia Montană.** Trebuie clarificat acționariatul și conducerea executivă a acestor companii, destinația fondurilor de promovare ale acestui proiect, atât în zona societății civile cât și în zona politică. Această analiză trebuie să cuprindă și o evaluare a modului în care s-au tranzacționat acțiunile privind acest proiect la bursele externe și în ce măsură persoane care au influențat deciziile oficiale au luat parte și la speculațiile bursiere.
4. **Considerarea în luarea deciziilor a rezoluției Parlamentului European** cu privire la interzicerea exploatărilor cu cianuri pe teritoriul UE.

5. Considerarea în luarea a lecțiilor grave ale trecutului recent precum catastrofa ecologică generată de exploatarea similară de la Baia Mare, din anul 2000. Astfel de cazuri nu este permis a se mai repeta.

6. Respectarea dreptului de proprietate, prin susținerea de către USL a amendamentelor la proiectul "legii minelor" în așa fel încât acestea să nu se aplice în cazul exploatării de la Roșia Montană.

USL nu susține demararea exploatării aurului la Roșia Montană fără îndeplinirea acestor condiții și răspunsul la întrebările ridicate.

USL consideră obligatorie o dezbatere serioasă asupra proiectului în Parlamentul României.

USL sprijină demersurile societății civile privind consultarea populației asupra proiectului, în ansamblu sau prin referendum conform articolului 74 din Constituție.

Doar prin transparență deplină, dialog deschis și democratic și respectarea legilor interne și internaționale putem oferi românilor, inclusiv celor din zona Roșia Montană, o soluție corectă, durabilă și favorabilă interesului național.

***

PRINCIPIILE, DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ȘI MĂSURILE CARE DEFINESC VIZIUNEA USL PRIVIND MEDIUL AU FOST ELABORATE CU CONSULTAREA MEDIULUI ASOCIATIV SI A MEDIULUI ACADEMIC SI VOR FI SUPUSE ÎN PERIOADA URMĂTOARE DEZBATERII PUBLICE, ASTFEL ÎNCÂT PROGRAMUL NOSTRU DE GUVERNARE ÎN ACEST DOMENIU SĂ FIE NU DOAR BINE FUNDAMENTAT, DAR SĂ AIBĂ ȘI ACORDUL PARTENERILOR SOCIALI.

Numai prin dialog și cooperare, însoțite de o voință fermă și sinceră de a susține și proteja mediul în care trăim, putem asigura dezvoltarea durabilă a societății românești.

Mediul înconjurător ocupă un loc central în viziunea USL privind evoluția și dezvoltarea socială.

România trebuie să treacă rapid de la o guvernare care, ignorând mediul, întoarce de fapt spatele propriilor cetățeni, la o guvernare bazată pe respect și responsabilitate față de biodiversitate și gestiunea surselor de poluare.

SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ NU POATE RECUPERA DECALAJUL PE CARE ÎL ARE ÎN RAPORT CU SPAȚIUL EUROPEAN OCCIDENTAL DECÂT DACĂ INVESTEȘTE MASIV ÎN CALITATEA VIEȚII CETĂȚENILOR SAI! Acest lucru presupune o atenție deosebită acordată protecției mediului înconjurător. USL reprezintă o garanție că acest aspect esențial pentru lumea mileniului trei nu va (mai) fi ignorat.